

נחל זהר

פירושים וחיידושים בספר הזהר הקדוש
על סדר פרשת השבוע

על פי ההקדמות אשר בספר הקדוש ליקוטי מוהר"ן מברסלב זצוק"ל

בזהר דא יפקון ביה מן גלותא ברחמים

להבין דרך הלימוד ומטרת עלון זה נא עיין בהקדמה כנגד העלון

בצירוף ליקוטי הלכות
לכבוד ההילולא

זהר הקדוש - ויחי רמא.

תרגום ללשון הקודש

פתח רבי אבא ואמרי, (מלכים א ז) ויעש את הים מוצק וגו'. וכתוב עמד על שני עשר בקר שלשה פונים צפונה ושלשה פונים ומה ושלשה פונים נגבה וגו' והים עליהם מלמעלה וגו'. וכתוב ואת הבקר שנים עשר תחת הים וגו'. עמד על שני עשר בקר, כך הוא ודאי, שהים הזה מתקן בשנים עשר בשני עולמות, בשנים עשר למעלה מרובות ממנות למעלה בשנים עשר, למטה שנים עשר שכטים. פיון שראה יעקב את התקון העליון וראה שכינה עומדת מולו, רצה להשלים תקונינה. קרא לשנים עשר בניו, ואמר להם האספו, התקינו עצמכם להשלים את האמונה.

בא ראה, שנים עשר שכטים בארבעה דגלים בארבעה צדדים, שלשה פונים צפונה, ושלשה פונים ומה, ושלשה פונים נגבה, ושלשה פונים מזרחת, והים עליהם. וכך הוא ודאי, שלשה שכטים לכל צד, לארבעה רוחות העולם, ושלשה שכטים לזרוע ימין, ושלשה שכטים לזרוע שמאל, ושלשה שכטים לזרוע ימין, ושלשה שכטים לזרוע שמאל, וגוף השכינה עליהם. זהו שפתיב והים עליהם.

מה הפעם שלשה שכטים לזרוע ושלשה שכטים לזרוע וכן לכל? אלא סוד הדבר - שלשה קשרים הם בזרוע ימין, ושלשה בשמאל, ושלשה בנרף ימין, ושלשה קשרים בנרף שמאל. נמצאו שנים עשר קשרים לארבעה צדדים, והגוף עליהם. נמצאו שנים עשר עם הגוף כמו שלמעלה. מנין לנו שפתיב (בראשית מט) כל אלה שכטי ישראל שנים עשר, וזאת, משום שבה השתלם החשבון, כמו שנאמר והים עליהם מלמעלה. שבעה עיני ה' (זכריה ז) - הם שבעה עיני העדה, שבעים סנהדרין. שערותיה, כמו שפתיב (במדבר ב) כל הפקודים למחנה יהודה מאת אלה וגו'. כל הפקודים למחנה ראובן, וכן לכלם.

ואם תאמר, במצרים בהסתלקות יעקב מהעולם, שנמצאה שלמות באותה שעה, כל זה איפה הוא? ודאי שבעים נפשות היו, וכל אותם שהולידו בשבע עשרה שנים שאין להם חשבון, בפתוב (שמות א) ובני ישראל פרו וישרצו וירבו ויעצמו במאד מאד, וכתוב (תהלים מ) עצמו משערות ראשי. אשרי חלקו של יעקב השלם, שהוא השתלם למעלה ולמטה.

אמר רבי אלעזר, ודאי כך הוא, אבל בתקון העליון של היובל איך נמצא כל זה? אמר לו, אריה, פיון שפסד רגליו להכנס לכרם, מיהו שובבם עמו?

פתח רבי אבא ואמרי, (מלכים א ז) ויעש את הים מוצק וגו'. וכתוב עמד על שני עשר בקר שלשה פונים צפונה ושלשה פונים ומה ושלשה פונים נגבה וגו' (רמ"ו ע"א) והים עליהם מלמעלה וגו'. וכתוב ואת הבקר שנים עשר תחת הים וגו'. עמד על שני עשר בקר, הכי הוא ודאי, ודא ים מתקנא בי"ב בתרין עלמין, בתריסר לעילא רתיבין ממנו. לעילא בתריסר, לתתא תריסר שכטין. פיון דקמא יעקב תקינא עלאה, והקמא שכינתא קאים לקבליה, בעא לאשלמא תקינהא, קרא לבנהוי תריסר, ואמר לון האספו. אתקינו גרמיכו לאשלמא מהימנותא.

תא חזי, תריסר שכטין, בד' דגליו, בד' סטרין, שלשה פונים צפונה ושלשה פונים ומה ושלשה פונים נגבה ושלשה פונים מזרחת והים עליהם. והכי הוא ודאי, תלת שכטין לכל סטר לד' ריחי עלמא, ותלת שכטין לזרועא דימינא, ותלת שכטין לזרועא דשמאלא, ותלת שכטין לזרועא דימינא, ותלת שכטין לזרועא דשמאלא, וגופא דשכינתא עליהו. תרא הוא דכתיב, והים עליהם.

מאי טעמא תלת שכטין לזרועא, ותלת שכטין לזרועא, וכן לכלא. אלא רזא דמלה, תלת קשרין אינון בדרועא דימינא, ותלת בשמאלא, ותלת בזרועא דימינא, ותלת קשרין בזרועא דשמאלא, אשתבחו תריסר קשרין לארבע סטרין, וגופא עליהו. אשתבחו תריסר עם גופא בגוונא דלעילא. מנא לו, דכתיב, כל אלה שכטי ישראל שנים עשר. וזאת, בגין דבה אשתתלים חושבנא, כמה דאתמר והים עליהם מלמעלה. (זכריה ד) שבעה עיני ה', אינון שבעה עיני העדה. שבעין סנהדרין. שערותא, כמה דכתיב, (במדבר ב) כל הפקודים למחנה יהודה מאת אלה וגו'. כל הפקודים למחנה ראובן, וכן לכלהו.

ואי תימא, במצרים בסליקו דיעקב מעלמא, דאשתבח שלימו בהחיא שעתא, כולי האי אן הוא. ודאי שבעין נפשויו היו, וכל אינון האולידו בשבע עשרה שניו, דלית לון חושבנא. כמה דכתיב (שמות א) ובני ישראל פרו וישרצו וירבו ויעצמו במאד מאד. וכתוב, (תהלים מ) עצמו משערות ראשי. ופאה חולקיה דיעקב שלמא, דהוא אשתתלים לעילא ותתא.

אמר רבי אלעזר, ודאי הכי הוא, אבל בתקונא עלאה דיובילא, היך אשתבח כולי האי. אמר ליה, אריא, פיון דסדר רגליו למיעאל בכרמא, מאן איהו דעייל בהריה.

תורה ד

לשון רבנו זכרנו לברכה

אנכי יי אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים: (שמות ב)

א בשארם יודע שכל מארעותיו הם לטובתו, זאת הבחינה היא מעין עולם הבא, כמו שפיתוב (תהלים נו): ב'ה' אהלל דבר, באלקים אהלל דבר; וזאת הבחינה היא מעין עולם הבא, כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (פסחים נ): ב'יום ההוא יהיה ה' אחר וכו'. והקשו: וכי האידנא לאו הוא אחר. ותבין חכמינו זכרונם לברכה: האידנא מברכין על הטובה הטוב והמטיב, ועל הרעה - דין אמת; ולעתיד - בלו הטוב והמטיב, שיהיה שם ה' ושם אלקים אחרות אחר:

ב וזאת הבחינה אי אפשר להשיג אלא בשמעה בחינת מלכות דקדושה מהגלות מבין העכו"ם, כי עכשו המלכות והממשלה להעכו"ם, ובשכיל זה נקראים עבודת אלילים שלהם בשם אלהים, כי יונקים מבחינת מלכות, הנקרא אלהים, כמו שפיתוב (תהלים עד): אלקים מלכי מקדם; וכשמעליו בחינת מלכות מבין העכו"ם, אזי נתקיים: כי מלך כל הארץ אלקים (שם מז):

ג ואי אפשר להשיב המלוכה להקדושה ברוחיה הוא אלא על ידי ודוי דברים לפני תלמיד חכם, על ידי זה מתקן ומעלה בחינת מלכות לשרשה. וזהו פרוש (הושע יד): קחו עמכם דברים - זהו ודוי דברים, זה בחינת מלכות, כמו דבר אחד לדור (סנהדרין ת). דבר - לשון מנהיג ומושל. ושובו אל ה' - שיתקנו ויעלו את הדברים, את בחינת מלכות, בחינת אלהים, אל ה', הינו בנ"ל, ב'ה' אהלל דבר באלקים אהלל דבר, הינו שידע שכל מארעותיו בלם לטובתו ויברך על כל הדברים הטוב והמטיב:

ד ובשידע כל זאת, נקרא ידיעה שלמה, כי עקר הדעת הוא אחרות של חסדים ונבירות, זה נקרא דעת, הינו שלא יחלק בין חסד לדין, ויברך על בלם הטוב והמטיב. וזה נקרא ה' אחד ושמו אחר, כמאמר חכמינו זכרונם לברכה, שלעתיד יהיה אחרות גמור, שיהיה בלו הטוב והמטיב. וזה: ה' אחד ושמו זה בחינת אלקים מלכות, כמו שפיתוב (שמואל ב ח): ויעש דוד שם: - אחד גימטריא אהבה, הינו הן ה' שהוא רחמים, הן שמו שהוא בחינת אלקים, בחינת דין - בלה לטובתך מחמת אהבה שהקדושה ברוחיה הוא אוהב אותך, כמו שפיתוב (משלי ג): את אשר יאהב ה' יוכיח. וכתוב (עמוס ג): רק אתכם ידעתי מכל משפחות האדמה, על כן אפקוד עליכם עונותיכם:

ה ועונותיו של אדם הם על עצמותיו, כמו שפיתוב (יחזקאל לב): ותהי עונותם חקוקה על עצמותם, וכל עברה יש לה צרוף אותיות. וכשעבר איוה עברה, אזי נחקק צרוף רע על עצמותיו, ועל ידי זה מכנים בחינת הדבור של הלא הנה שעבר בתוך הפמא, הינו

שמכנים בחינת מלכות, שהוא בחינת דבר אחד לדור, הוא מכנים אותה בתוך העכו"ם, ונותן להם ממשלה. למשל, אם עבר על דבור של הלא לא יהיה לך*, אזי מקריב הצרוף הטוב של הדבור ובונה צרוף רע, ונחקק הצרוף הזה על עצמותיו ונוקם בו, כמו שפיתוב (ירמיהו ה): עונותיכם הטו אלה. וכתוב (תהלים לד): תמותת רשע רעה. ועל ידי ודוי דברים יוצא מעצמותיו האותיות החקוקים עליהם, ונעשה מהם הדבור של הודוי, כי הדבור יוצא מעצמותיו, כמו שפיתוב (שם לח): כל עצמתי תאמרנה; ומקריב הבגין והצרוף הרע, ובונה מהם מלכות דקדושה.

וזה שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (סוטה ז): בשעה שהלכו ישראל במדבר, היו עצמותיו של יהודה מגלגליו, עד שאמר משה: שמע ה' קול יהודה - שבקש משה מתקדוש ברוחיה הוא, שיזכר ליהודה הודוי שהתנדדה, וכן הוי ליה. וזה דקרא עצמותיו היו מגלגליו, על שם ותהי עונותם חקוקה על עצמותם, ועל ידי הודוי נתתקנו, ועלו כל חד לדוכתה. ויהודה זה בחינת מלכות; רמז, שבחינת מלכות נתתקן על ידי ודוי דברים, וזה נעשה על ידי משה, שזכר משה הודוי, כי כן צריך, שיהיה הודוי לפני תלמיד חכם, וכל תלמיד חכם הוא בחינת משה, כמו שאמרו: משה, שפיר קאמרת. ובזה שזכר משה הודוי, נעשה כאלו התנדדה עכשו לפני משה, ועל ידי זה נתתקן בחינת מלכות, ונחבר הצרוף הרע שנתקק על עצמותיו:

ז וזה בחינת החזרת המלכות לשרשה, כי שרש המלכות הוא אש, כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (סנהדרין קא): למה טעה נבט, שראח שיצא אש מאמתו. והתורה נקראת אש, שמשם המלכות, כמו שפיתוב (ירמיהו כג): הלא ב'ה' דברי פאש, וכתוב (משלי ח): בי מלכים ימלכו. ועקר התורה הם התלמידי חכמים, כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (מכות כב): בפה טפשא דקומא מקמי ספר תורה, ולא קומא מקמי צורבא מדרבנן.

זוחו (במדבר לא): כל דבר אשר יבא באש, תעבירו באש. דבר - זה בחינת מלכות, שנמשך בתוך הטמאה, בתוך חמימות הוצר, כמו (קידושין פא): נראה בי עמרם; תעבירו באש - תקונו על ידי אש, הינו ודוי דברים לפני תלמיד חכם בנ"ל. וזה לשון עברה, שהצרוף של עברה עובר בתוך עצמותיו, מעבר אל עבר. ומצוה לשון התחברות - בשעושה חבילות חבילות של מצוות (מ"ר אחרי פ' בא), אזי נתחברו שבירי עצמותיו, כמו שפיתוב (תהלים לד): שומר כל עצמותיו:

ז וזה פרוש (משלי טז): חמת מלך מלאכי מות, כי חמתו של הקדוש ברוחיה הוא - בשכיל המלכות שהשפיל על ידי עונותיו; ואיש חכם יכפרנה, הינו בחינת תלמיד חכם, בחינת משה, הוא יכפר לו, כמו שפיתוב (מיכה ז): ועבר על פשע לשארית - למי שמושים עצמו בשירים (ר"ה יז). נמצא, בשבא לפני תלמיד חכם ומוציא כל צרופיו לפני תלמיד חכם, והתלמיד חכם הוא בחינת משה, שמושים עצמו בשירים, כמו שפיתוב (במדבר יב): והאיש משה ענו מאד; ועלי

ידידה נקרא איש חכם, כמו שכתוב (איוב כח): והחכמה מאין תמצא (ע' סוטה כא). ובזה יש בזה לתלמיד חכם לכפר, כמו שנאמר: ואיש חכם יכפרנה:

ובשביל זה פשהתפלל משה על חטא העגל, אמר (שמות לב): אם תשא הטאתם, ואם אין מהני נא; כי זה מן הנמנע, שלא יבוא לאדם איזה גדלות, כששומע שמספרין שבחו, כל שכן כשמלה גדול משבח ומפאר את האדם, אזי בודאי מן הנמנע, שלא יבוא לו איזה גדלות. אבל צריך לזה בפועל כל הרגשותיו וחמירותיו, אזי יכול האדם לשמע שבחו, ולא יבוא לו שום גדלות, כמו משה רבנו, שראה בתוב בתורה; וידבר ה' אל משה, ויאמר ה' אל משה; וישראל קוראין בכל יום בתורה שבחו של משה, והוא בעצמו מספר להם שבחיו, ולא היה למשה שום התפארות וגדלות מזה, כמו שכתוב; והאיש משה ענו מאד, ובדאי עלידי ענותנותו היה פה ביד משה לכפר עוון העגל, כמו שכתוב; ואיש חכם יכפרנה. וזה שטען משה; ואם אין, הינו אם לא תשא הטאתם, בזה אמה מראה, שאין לי כל כך עניויות, שאוכל לכפר להם עוון העגל, כן בקשתי; מהני נא, כדי שלא אכשל בגדלות, שאני רואה ושומע בכל עת ספור שמי ושבחי בתורה, כי מי יוכל לעמוד בזה, שישמע ספור שבחו ולא יתגאה, אם לא ענו גדול; ואם אני ענו, צריך לה שתשא הטאתם, כמו שכתוב; ועובר על פשע לשארית וכו'.

וזה: (דברים לג) ויהי בישרון מלה, הינו שמלכות עליה לשרשה, כמו שכתוב (תהלים לו): ועננים ירשו ארץ, וארץ היא דינא דמלכותא, כמו שכתוב (איוב כ): וארץ מתקוממה לו:

ח וזהו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (סוטה כא): משל לאחד, שהיה מחלה בדרך באישון לילה ואפלה, ומתירא מן הקוצים ומן הפחיתים ומחיה רעה ומלמדים, ואינו יודע באיזה דרך מחלה וכו'.

פי זה ידוע, שכל המדות רעות ותולדותיהן נמשכין מארבעה יסודות, מארבע מרות, במובא במשנת חסידים: עצבות ותולדותיהן נמשכין מדומם, תאוות רעות ותולדותיהן נמשכין מצומה, דברים בטלים ותולדותיהן נמשכין מחי, גאווה ותולדותיהן נמשכין מומדבר; ומי שרוצה לילה בדרך הקדש, צריך לשבר כל המדות רעות, ויספר לפני התלמיד חכם, הינו ודוי דברים, והתלמיד חכם יפרש ויברר לו דרך לפי שרש נשמתו.

ויש שלש בחינות בהתקרבנות לצדיקים, שעלידי שלש בחינות אלו נתתקן הכל, ואלו הם השלשה בחינות:

הבחינה הראשונה, בשרואה את הצדיק, כמו שכתוב (ישעיהו ל): והיו עיניו רואות את מוריה; וזאת הבחינה מבטלת המדות רעות הנמשכין משני היסודות דומם צומה, הינו עצבות ותולדותיה ותאוות רעות, כי צדיק הדור נקרא אם, על שם שהוא מיניק לישראל באור תורתו, והתורה נקראת הלב, כמו שכתוב (שה"ש ד): דבש והלב תחת לשונך. וזה אנו רואים בחוש, פשהתינוק הוא בעצבות ועצלות, כשרואה את אמו הוא נתעורר בנריונות גדול

לקראת אמו, הינו לשרשו. גם אנו רואים בחוש, פשהתינוק עוסק בדברי שמוות שלו, אפיעלפי שיש לו תאוה גדולה לזה, אפיעלפי כן כשרואה את אמו, הוא משליך כל תאוותיו אחר כתפיו ומולשך את עצמו לאמו. נמצא, שנתבטלין המדות רעות של שני היסודות דומם צומה על ידי הסתכלות פני הצדיק. וזהו: ומתירא מן הקוצים, שהוא בחינת צומה; ופחיתים – שהוא בחינת דומם. וכשנודפון לו אבוקה של אור, זה תלמיד חכם, שהוא אביק באור התורה, ועלידו נצול ממדות רעות של שני יסודות דומם צומה, ואז נצול מן הקוצים ומן הפחיתים:

הבחינה השנייה, הצדקה שנותן לתלמיד חכם, שעלי ידידה נצול ממדות רעות של שני יסודות חי מדבר, שהן בחינת חיה רעה ולמטים, שהן דברים בטלים ונאווה ותולדותיהן. כי עלידי דברים בטלים ולשון הרע בא עניויות, כמו שכתוב (שמות ד): כי מתו כל האנשים, זהו עניויות. גם בגאווה אמרו (קידושין מו): סימן לנפשות הרוע – עניויות. ועלידי צדקה נתעשר, כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (גיטין ז): אם שלמים וכן רבים וכן נגזו ועבר ועניתיך לא אענה – שוב אין מראין לו סימני עניויות. וזהו: פיון שעלה עמוד השחר נצול מחיה רעה ומלמטים. עמוד השחר רמו לצדקה, כמו שכתוב (ישעיהו נח): כי תראה ערם וכפיתו וכו', אז יבקע בשחר אורה. נמצא, עלידי צדקה נצול ממדות רעות של שני יסודות, חי מדבר, שהם בחינת חיה רעה ולמטים:

הבחינה השלישית, בשמתודה ודוי דברים לפני תלמיד חכם, שעלי ידידה התלמיד חכם מדריה אותו בדרך ישר לפי שרש נשמתו, וזה: הגיע לפרשת דרכים, ואמרו חכמינו זכרונם לברכה (סוטה כא): זה תלמיד חכם, ויום המיתה, זה בחינת ודוי דברים לפני תלמיד חכם; יום המיתה רמו על ודוי, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (סנהדרין מו): כל המומתין מתודין. וזה נקרא פרשת דרכים, כי התלמיד חכם מפריש לו דרך לפי שרש נשמתו, אזי נצול מכלם. כי קדם שהתודה, אפיעלפי שהיה אצל התלמיד חכם ונתן לו כמון, עדן אינו יודע באינהו דרך הוא מחלה, כי יש דרך ישר לפני איש ואחריתה דרכי מות (משלי יד), אבל כשהגיע לפרשת דרכים, זה תלמיד חכם ויום המיתה, הינו ודוי דברים לפני תלמיד חכם, אזי נצול מכלם:

ט וזה בכל פעם שבא אצל תלמיד חכם ומספר לפניו כל לבו, והתלמיד חכם הוא בחינת משה, שהוא בחינת און, כמו שכתוב: והחכמה מאין תמצא; ועל ידי זה אמה נכלל באין סוף. וזה בחינת זקא, דאודריקת לאתר דאתנטיילת מתפון, שתחזור את המלכות לאין סוף, שהוא רצון שבכל הרצונות. פי המלכות, שהוא בחינת אותיות הדבורים, כל אות ואת מלבש בה רצון השם יתברך, שרצון השם יתברך היה, שזאת האות יהיה לה תמונה כזו, ואת אחרת יהיה לה תמונה אחרת. נמצא, שרצונות, הינו תמונות אותיות, הם התגלות מלכותו יתברך שמו, וכל אלו הרצונות, הינו התמונות, נמשכין מרצון אין סוף, שאין בו תמונה, וכל הדברים והישות שבעולם הם מהאותיות, הינו ממלכות, פי ישות הוא מחמת המלכות, שרצה הקדוש ברוך הוא שיתגלה מלכותו בעולם, ועל ידי זה ברא את העולם מאין ליש, וכל הרצונות, הינו

התמונות, וכל הישות, הינו בחינת מלכות, מקבלים חייתם מרצון אין סוף, כמו שאמרו (מגילה לא): בכל מקום שאתה מוצא גדלתו של הקדוש ברוחיה, הינו מלכותו, הינו רצונות, שם אתה מוצא ענותנותו, הינו רצון אין סוף. וזה בחינת התפשטות הנשמיית, כי פשוטה להכלל ברצון אין סוף, צריכה לבטל את הישות שלו. וזה שכתוב בזהר (יתרו דף פח), שהסתלקות משה בשבת בשעתא דמנחה, שאז התגלות רעוא דרעוין, שהוא בחינת רצון אין סוף, שכל הרצונות מקבלין חייתם ממנו. וזה מחמת שבטל משה כל ישותו, כמו שכתוב (שמות מז): ונחנו מה. וזה פרוש: ויקבר אתו בגויא (דברים לד) – זה בחינת אין, כמו שכתוב (ישעיהו מ): כל גויא ינשא; בארץ מואב – זה בחינת מלכות, שדוד בא ממואב, שנסתלק משה בתוך אין סוף, בתוך רצון שבברצונות, בתוך רעוא דרעוין, שהוא בחינת רצון אין סוף המלבש ברצונות, בתמונות אותיות, בבחינת מלכות, כמו שכתוב: בכל מקום שאתה מוצא גדלתו, הינו מלכות, בחינת רעוין, שם אתה מוצא רעוא, רצון אין סוף. וזה: מול בית פעור – כי אמרו חכמינו וזכרונם לברכה (מדרש אגדה, מובא בתוספות סוטה יד): למה נקרא שמו פעור, על שם שפוער פיו, כי כשפוגמין במלכות, אזי יש לו פה לפער פיו בצרופים רעים; אבל משה, שתקן מדת המלכות, על ידי זה לא היה יכלת ביד פעור לפער פיו. וזה: ולא ידע איש, אפלו משה לא ידע, (כמו שאמרו רז"ל סוטה יד), כי נתבטל לגבי אין סוף. וכל זה היה במוותו, אבל בודאי גם בחייו היה לו התפשטות הנשמיית, והיה מדבק את עצמו באור אין סוף, אבל ההתפשטות הינה בבחינת: והחיות רצוא ושוב; כי הקדוש ברוחיה הוא רוצה בעבודתנו, כמו שכתוב: ואבית תהלה מגושי עפר, מקרוצי המר. ובשביל זה צריכה שלא ישאר בן אלא עד עת שיבוא הקדוש ברוח הוא בעצמו ויטל נשמתו. וזה שאנו רואים, שלפעמים נתלהב אדם בתוך התפלה ואומר כמה תבות בהתלהבות גדול – זה בהמלת ה' עליו, שנפתח לו אור אין סוף והאיר לו; ובשרואה אדם התנוצצות הזאת, אף על גב דאיתו לא חזי – מולה חזי (מגילה ג), תבך נתלהב נשמתו לדיקות גדול, לדבק את עצמו באור אין סוף, ובשעור התגלות אין סוף, לפי מנין התבות שנפתחו והתנוצצו, כל אלו התבות אומר בדיקות גדול ובמסירת נפשו ובכטול פחותיו, ובשעה שנתבטל לגבי אין סוף, אזי הוא בבחינת: ולא ידע איש, שאפלו הוא בעצמו אינו יודע מעצמו. אבל זאת הבחינה צריכה להיות רצוא ושוב, כדי שיתקום ישותו. נמצא כשהוא בבחינת ושוב, אזי צריכה להראות גם לדעתו, כי מתחלה, בשעת דבקות, היה נתבטל הדעת, כמו שכתוב: ולא ידע איש; וכשהוא בבחינת ושוב, ששב (לדעתו) לישותו, אזי שב לדעתו; ובששב לדעתו, אז הוא יודע אחרות האין סוף וטובו, ואזי אין חלוק בין ה' לאלקים, בין מדת הדין למדת הרחמים, כי באין סוף אין שפה, הם ושלום, שנוי רצון, כי השנויים אינו אלא בשנוי התמונות, אבל על ידי הדבקות של אדם באין סוף, ששם אין שנוי רצון, כי שם רצון פשוט, ואחריכך נשאר בו רשימו מאחרות הזאת, ואחריכך נעשה בבחינת ושוב, אזי הרשימו מראה לדעת, שידע שכלו טוב וכלו אחד; וזה שאמר משה לדורו (דברים ד): אתה הראת לדעת כי ה' הוא האלהים; כי משה הוא בחינת אין, ודורו הדבוקים אליו ראוי להם לדעת, הינו להאיר לדעת, בחינת אין סוף, בחינת רעוא דרעוין, בחינת: ה' הוא האלקים:

וזה פרוש: אמר רבה בר בר חנא: זימנא הדיא הוה קאזלינן בספינתא, וחזינן הווא פורא דיתבא לה אכלה טינא באוסייה, ואדחהו מינא, ושדיחהו לגודא, וחרוב מינה שיתין מחוזי, ואכלו מינה שיתין מחוזי, ומלחו מינה שיתין מחוזי, ומלאו מחד גלגלא דעינא תלת מאה גרבי משחא. וכי הדרו לבתר תריסר ירחי שתא, חזינן דהוה קא מנסרי מגרמיה מטללתא, ויהבי למבנינהו תנף מחוזי:

פרוש: ספינה – לשון חשיבות, בחינת מלכות, שרבה בר בר חנה חקר בשכלו אודות המלכות, איה בגני ישראל מעלין אותה. וחזינן האי פורא – ישראל מכניז בשם דגים, כמו שכתוב (בראשית מח): וידגו לרב בקרב הארץ. דיתבא ליה אכלא טינא בנחיריו – זה בחינת תפלתן של ישראל, כמו שכתוב (ישעיהו מח): ותהלתני אחטם לה; שנתערב שרץ, הינו טמאה, בתפלתו ועבודתו וכלכל אותו, ולא היה יכול איש הישראלי הזה לעבד עבודתו תמה. מה עשה האיש הזה, עשה שלש בחינות הנ"ל, הינו התקשרות להצדיק, ונתנית הצדקה, ודוי דברים.

וזה פרוש: ומתה ואידחהו מינא ושדיחהו לגודא; והזכיר השלש בחינות מעלה לתתא: ומתה – זה בחינת ודוי דברים, כמו שאמרו: כל המומתין מתודיין; ואדחהו מינא – זה בחינת צדקה, כמו שכתוב (קהלת יא): שלח לחמך על פני המים. וכתוב (ישעיהו לב): אשיריכם זורעי על כל מים. ושדיחהו לגודא – הצדיק נקרא גודא, לשון גדר, שהוא גדר פרצותיהן של ישראל (יחזקאל כב, ישעיהו נח). וזה: ושדיחהו לגודא – שהקריב את עצמו לצדיק. ועלידי שלש בחינות אלו: וחרוב מינה שיתין מחוזא – שעלידי המיתה, הינו ודוי דברים, העלה את המלכות מבין הסטרא אחרא, והצדיק הורה לו את הדרך הישר, כמו שכתוב בהפסרת בראשית (ישעיהו מב): אהריב הרים ונקעות – רמז על הרבן ממשלת העכו"ם; והולכתי עורים בדרך לא ידעו – זה בחינת שהצדיק הורה לו דרך ישר, זה בחינת פרשת דרכים, כנ"ל. ושיתין מחוזא רמז על עליית המלכות, דכתיב בה (שה"ש ו): ששים המה מלכות.

ואכלו מינה שיתין מחוזא – רמז על שני מדות רעות של הי מדבר, שעלידו בא עניות כנ"ל, ועלידי צדקה מתקן אותם ומשיח שפע. וזה: אכלו מינה. ושיתין מחוזא – רמז על בחינות ששים גבורים, שמשם בא פרנסה, כמו שאמרו: גבורות גשמים (ברכות לג, תענית ב, ע"ש). ומלחו מינה שיתין מחוזא – זה רמז על תקון שתי מדות רעות, הזמם צומח, עלידי קרבתו להצדיק, כי הצדיק הוא ברית מלח עולם. גם עצבות ותאוות באים מדמים עכורים, ועלידי מלח פולט הדמים רעים. ושיתין מחוזא זה רמז על ששים אותיות שבברכת כהנים שהם ביד הצדיק, כמו שכתוב (משלי י): ברכות לראש צדיק.

ומלאו מחד גלגלא דעינא תלת מאה גרבי משחא – גרבי משחא זה בחינות הדעת, כי שמן משחת קדש (שמות ל) זה בחינת שכל. ותלת מאה זה בחינות משה, שהוא בחינת מה שהצדיק מקטין את עצמו בבחינת מה. בשלש בחינות צריכה להקטין את עצמו, כמו שכתוב (ירמיהו ט): אל יתהלל חכם, גבור ועשיר. נמצא, שבכל בחינה

מאלו שלש בחינות הוא נעשה מה, ועלידי זה יש לו התפשטות הגשמיות, ומדבק באור אין סוף, שאין שם שום שנוי רצון, אלא ה' הוא האלקים בנ"ל, הינו בלו הטוב והמטיב. וזה בחינת חד גלגלא דעינא, פמוכא באידרא (נשא דף קל): ולזימנא דאתי ושתפח בה עינא חד דרחמי - זה בחינת בלו הטוב והמטיב. נמצא, בשחצדיק עושה עצמו מה, מדבק את עצמו לעינא חד דרחמי, הינו לאין סוף; ואחר כך בשחזור, בבחינת רצוא ושוב, אז ממישך מאור אין סוף האחדות הרצון הפשוט שם דרך ה"מח" שלו, ונעשה ממה מאה, כמו שאמרו: אל תקרי מה, אלא מאה, ונעשה תלת מאה מתלת מה, וממישך אור הזה לדעתו ולשכלו, הינו גרבי דמשחא, שהוא בחינת שכל בנ"ל. אתה הראית לדעת, שממישך אור אין סוף לדעתו, שידע האחדות, שה' הוא האלקים, ויברך הטוב והמטיב על הכל כמו לעתיד לבוא:

בי הדרן ואתאן לבתר תריסר ירחי שתא וקחזינו דהוי מנסרא מנרמיהו לבנינא הנך מהווא - כי מאחורי הקדשה, שהם שניבי עשר שבטים, שעליהם נתקן מלכות הנ"ל, ואחריהם הוא הממאה, ויש בני אדם שיוצאין מהקדשה. וזה שפטר התנא, שהדר וחר לעינו באלו שהם בטר תריסר ירחי שתא, שהם אחורי שניבי עשר שבטים דקדשה, שיוצאין מכלל ישראל עלידי מעשיהם הרעים. וחזינו דהוי מנסרי מנרמיהו - הינו שעלידי מעשיהם הרעים החקוקים על עצמותם, והחקיקה עובר מעבר לעבר בנסירה ממש..

אבל עלידי שאיש הישראלי הנ"ל נתעורר בתשובה עלידי שרין קטן שבנחיריו, עלידי שהרגיש ממאה קטנה שמבלבלת אותו - עלידי תשובתו גורם, שגם אלו הרשעים נעשו כפא לקדשה, ויהבי לבנינא הנך מהווא - שעוזרים גם הם לעוברי השם, שיבנו הנך מהווא הנ"ל:

וזה פרוש: אנכי ה' אלקיך. פרוש, הן ה' הן אלקיך תבין, שכל זאת אנכי, הינו שתקום: בה' אהלל דבר, באלקים אהלל דבר, הינו בלו הטוב והמטיב בנ"ל; אשר הוצאתיך מארץ מצרים - דאיתא במדרש (בראשית פ' טז), כי כל הגזלות נקראים על שם גלות מצרים, מפני שהם מצרים לישראל, הינו שעל ידי הצדיק נתפטר מלכותם וממשלתם של העפוסים, כי עלידי זה עולה מתוכם מלכות דקדשה בנ"ל. מבית עבדים - זה רמז על בטול המדות רעות של ארבע יסודות, המכונים בשם עבדים, כי כל הארבע יסודות הם מתחת גלגל הירח, ותירח מכנה בשם עבד, פמוכא בזהר (וישב דף קפא): הנה ישפיל עבדי - דא סיתרא, פרוש עלידי הצדיק עולה המלכות מן הסטרא אחרא, ונתבטלים המדות רעות, ועלידי זה האדם בא לבחינת עולם הבא. לבחינת: בה' אהלל דבר, באלקים אהלל דבר:

ליקוטי הלכות
הלכות יום טוב א'

ענין שבת ויום טוב:

ומפני מה בשבת אסורין כל המלאכות אפלו צרף אכל נפש וביום טוב מתר אכל נפש?:

א. על-פי מה שאמר רבנו נרו יאיר במאמר אנכי ה' אלקיך, בסימן ד על ומלאו מחד גלגלא דעינא תלת מאה גרבי משחא, שעל-ידי הבטול אל האין סוף ששם בלו טוב בחינת ה' הוא האלקים אחר כך בשחזור אל הישות, בבחינת רצוא ושוב, אזי מהרשימה שגשאר נמשך הארה לדעת כי ה' הוא האלקים וכלו טוב, עין שם היטב:

והמדות למען דעת כל עמי הארץ אפלו בעולם הזה בתוך הימים והמדות כי ה' האלקים וכלו טוב בבחינת אתה הראת לדעת וכו' (כמו שמבאר במאמר הנ"ל). וזה שאנו קוראין אותו יום טוב, 'יום טוב' דיקא, דהינו שאנו ממישיכין הארה לתוך הימים שיש בהם ימי טוב וכו', אנו מאירין אותן על-ידי בחינת הבטול הנ"ל שיהיו גם הימים בלם טובים וזהו יום טוב בחינת בלו טוב שממישיכין לתוך הימים בנזכר לעיל. ועל-בן הימים טובים תלוי עקר קדשתם בישראל, כמו שכתוב, "אלה מועדי ה' אשר תקראו אותם" וכו'. ועל-בן אנו אומרים, מקדש ישראל והזמנים. אבל שבת קדוש מאליו, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה, שבת קביעא וקיימא, יום טוב, ישראל הוא דמקדשי לה. כי שבת הוא הוא התכלית עצמו והוא קדוש מאליו ואין צורך להמישך אליו קדשה, כי אדרבא, כל הקדשות נמישיכין משם, אבל יום טוב הוא בחינת המושבת הקדשה שממישיכין מהבטול מבחינת שבת בנזכר לעיל. על-בן הוא תלוי בישראל דמקדשי לה, דהינו שממישיכין הקדשה מבחינת הבטול בנ"ל. וזהו שכתוב בשבת, תחלה למקראי קדש, כי שבת הוא בחינת תחלה וראשית של כל הימים טובים, כי בלם מקבלין קדשתם מבחינת שבת שהוא בלו טוב

וזה בחינת שבת ויום טוב, כי שבת הוא בחינת התכלית שכלו טוב, בחינת תכלית שמים וארץ שהוא בחינת התכלית המקיף את הבריאה, בחינת יום שכלו שבת, שאז יהיה בלו טוב, כמו שכתוב, "ביום שהוא" וכו', כמו שכתב רבנו שם. על-בן שבת הוא שביתה לגמרי מכל וכל, אבל יום טוב הוא בחינת המושבה שממישיכין הארה מהבטול מבחינת שבת, מבחינת אין סוף אל הישות, דהינו העולם הזה, דהינו הימים

ומשם נמשך הקדשה לתוך הימים בהינתן יום טוב כנ"ל. וזהו שנקראו הימים טובים מקראי קדש, 'מקרא' דיקא, פי צריך לקרות דיקא הקדשה לשם, פי הקדשה הוא בהינתן פלו טוב, פלו קדש (כמו שכתב רבנו במקום אחר). ועל-כן יום טוב נמי אקרי שבת, פי כל קדשתו מקבל משבת כנ"ל, פי שבת הוא בהינתן התכלית הפוקה שהוא למעלה מכל הימים, וזה שכתוב, ימים יצרו ולא אחד בהם. ואמרו רבותינו זכרונם לברכה, זה יום השבת. וזהו "ולא אחד" וכו', 'ולא' דיקא, דהינו שאינו נחשב כלל בכלל הימים, פי הוא למעלה מהזמן כנ"ל, פי שבת הוא בהינתן סוף העולם, בהינתן יום שכלו שבת כנ"ל, אבל יום טוב הוא מקבל הארה משבת כנ"ל. פי כל הימים טובים הם לזכר הנסים והתשועות שעשה עמנו השם יתברך וכל הנסים והתשועות נעשו על-ידי שנמשך הארה מהתכלית מבהינתן סוף העולם שאז יהיה פלו טוב ויתבטל הטבע ועל-ידי שנמשך הארה זו לעולם הזה, על-ידי זה נעשה בהינתן בטול הטבע ועל-ידי זה בא הנס והתשועה (כמו שכתב רבנו כל זה על אגדת ההוא אוכי מטיא כסימן רנ, על מה שמבאר שם 'וקולו נשמע מסוף עולם ועד סופו', עין שם היטב). נמצא, שכל הימים טובים, שהם לזכר הנסים, מקבלין הארה מבהינתן סוף העולם שהיא בהינתן שבת כנ"ל. פי שבת אינו לזכר שום נס שנעשה בזה העולם, רק הוא מרמז על סוף העולם יום שכלו שבת כנ"ל. וכן יום טוב של ראש השנה הוא גם כן 'זכרון ליום ראשון' שהוא תחלת הבריאה, ועל-כן הוא גם כן יום טוב, פי אז ביום ראשון בתחלת הבריאה שמשו האור והחושך ביחד בבהינתן ביום עשות ה' אלקים וכו', פי אז היה בהינתן ה' הוא האלקים, בהינתן פלו טוב שנמשך הארה הזאת מבהינתן קדם הבריאה שהיא התכלית הפוקה כנ"ל. ומחמת שהיה אז סמוך לקדם הבריאה לבהינתן התכלית, ולא היה עדין התנגדות הסטרא אחרא, על-כן נמשך אז לתוך העולם בהינתן ה' הוא האלקים כנ"ל. ועל-כן שמשו אז האור והחושך ביחד ואחר כך בשצפה השם יתברך שיהיו רשעים, אז 'ויבדל' וכו'. ועל זה מרמז ראש השנה שהוא זכרון ליום ראשון, ועל-כן הוא גם כן בכלל הימים טובים כנ"ל:

ב. וזה שכתב רבנו בפרשת "וישפף שמואל" (בסימן קלה) שביום טוב הוא העלאת המלכות מבין הקלפות, פי זה בהינתן עליות המלכות בשנתגלה בהינתן ה' הוא האלקים, בהינתן אלקים מלפי מקדם, בהינתן ה' אחד ושמו אחד. שם זה בהינתן מלכות, כמו שמבאר שם (במאמר אנכי הנ"ל). וזהו בטול הקלפות, פי נתבטל כל הרע רק פלו טוב פלו אחד כנזכר לעיל. וזה שכתב רבנו שם בפרוש 'וישפף' הנזכר לעיל, שעל-ידי

יום טוב הוא בטול הגדלות על-ידי הצדיקים (כמו שכתוב שם בסימן קלה, עין שם). פי זהו בהינתן יום טוב, דהינו בטול אל האין סוף בבהינתן רצוא ושוב כנ"ל. ומשם מומשיכין הצדיקים הקדשה כנ"ל שכל זה תלוי בתכלית העניוות, בבהינתן אין (כמו שכתב רבנו במאמר אנכי הנ"ל):

ג. ועל-כן כתוב, "הדשיכם ומועדיכם שנאה נפשי". ואלו שבת לא קאמר, כמו שאיתא בזהר הקדוש, פי יום טוב שקדשתו תלוי ביישראל, על-כן מאחר שיישראל אינם הגונים חס ושלום, על-כן גם היום בו שכל קדשתו מהם גם כן אינו נתקבל חס ושלום, אבל שבת שהוא קדוש מאליו, על-כן אינו נפגם על-ידי פגם של ישראל חס ושלום, ועל-כן ביום יום טוב מתר אכל נפש, פי מאחר שכל קדשתו תלוי בנפשות ישראל שממשיכין הקדשה לשם, על-כן מה שהוא צריך הנפש, דהינו אכל נפש, בודאי אינו ראוי שיאסר, פי הנפש הוא למעלה מהיום טוב, פי משם מקבל הקדשה כנ"ל. אבל כל המלאכות בודאי אסורין, פי הוא יום טוב, דהינו בטול הרע שהוא בטול כל ה"ט מלאכות באים על-ידי עין הדעת טוב ורע, אבל שבת הוא למעלה ואינו תלוי בקדשת ישראל, על-כן אסור בו אפלו מה שהוא צריך הנפש כנ"ל, פי הוא שכיתה לגמרי בהינתן יום שכלו שבת שאז יתבטל הכל ואין בו שום עשייה רק מי שפטר בערב שבת יאכל בשבת:

ד. ועל-כן יש דעות שמקצה אף-על-פי שמתר בשבת אסור ביום טוב, דהינו פרות המקצים שבשבת אין צריך הזמנה, אבל יום טוב צריך הזמנה שצריך לומר מבאן וכו' (עין בשלחן ערוך). פי זה ידוע שבמקום שצריך לגרש הסטרא אחרא ולהזמין הקדשה שם צריכין הזמנה בפה, (כמו שכתוב בזהר ובכתבים שעל-כן צריכין לומר קדם ברפת המזון הב לן ונברך, עין שם). ועל-כן ביום טוב שצריכין לקרות הקדשה לשם בהינתן מקרא קדש ולהכניע הרע של שאר המלכיות של האמות שהם סטרא אחרא, על-כן אכילת יום טוב צריך הזמנה בפה דיקא כדי לגרש הסטרא אחרא ולהזמין הקדשה שם, אבל שבת קדוש מאליו ואין שום אחיזה לסטרא אחרא כלל, פי הוא בהינתן עלמא דאתי כנ"ל, על-כן אין צריך הזמנה כנ"ל:

באנו לבאר בתכלית הקיצור כמורה באצבע להיות הלומד מתבונן בעצמו כל המאמר לפי הנקודות שהבאנו:

פְּתַח רַבִּי אֲבָא וְאָמַר, (מלכים א ז) וַיַּעַשׂ אֶת הַיָּם מוֹצֵק וְגו'.
 וּבְתֵיב עֹמֵד עַל שְׁנֵי עֵשָׂר בְּקָר שְׁלֹשָׁה פּוּנִים צְפוּנָה וְשְׁלֹשָׁה
 פּוּנִים וְיָמָה וְשְׁלֹשָׁה פּוּנִים נִגְבָּה וְגו' (רמ"ו ע"א) וְהָיָם עֲלֵיהֶם
 מְלֻמְעָלָה וְגו'. וּבְתֵיב וְאֵת הַבְּקָר שְׁנַיִם עֵשָׂר תַּחַת הַיָּם (וגו').
 עֹמֵד עַל שְׁנֵי עֵשָׂר בְּקָר, הַכִּי הוּא וְדָא, דְּדָא יָם מִתְקַנָּא
 בִּי"ב בְּתַרְיִן עֲלֵמִי, בְּתַרְיִסָּר לְעִילָא רְתִיבִין מְמַנָּה. לְעִילָא
 בְּתַרְיִסָּר, לְתַתָּא תַרְיִסָּר שְׁבַטִין. בִּינֵן דְּחֻמָּא יַעֲקֹב תְּקוּנָא
 עֲלָאָה, וְחֻמָּא שְׂכִינְתָּא קָאִים לְקַבְּלֵיהּ, בְּעָא לְאֲשְׁלָמָא תְּקוּנָהָא,
 קָרָא לְבְנוֹהֵי תַרְיִסָּר, וְאָמַר לֹזֵן הָאֲסָפּוּ. אֲתַקְּנוּ גְרַמְיִכוּ
 לְאֲשְׁלָמָא מְהִימְנוּתָא. וְכו' המושך המאמר כנ"ל – פתח רבי
 אבא ואמר וגילה סוד עליית המלכות, שעל ידה נעשה בחינת
 עולם הבא שכולו טוב. וכיאר הדברים בפסוק, ויעש את הים
 מוצק עשר באמה משפתו עד שפתו עגל סביב וחמש באמה
 קומתו וקוה [וקו] שלשים באמה יסב אתו סביב, רוצה
 לומר, ים המלכות העולה מן העכו"ם על ידי וידוי דברים לפני
 תלמיד חכם ותיקון היסודות, זה היס כנ"ל מוצק על ידי עשית
 הצדיק, שהצדיק משפיע ויוצק למלכות וצורת האותיות, שפע
 מאור אין סוף על ידי ענווה שלו, דרך הכתר למלכות, והוא
 אומרו עשר באמה, על ידי אש היסוד והאמה שהיא שורש
 המלכות, כי המלכות מקבלת מט' ספירות שמעליה ויחדיו
 עם עשר באמר, משפתו וקצה עליון שבכתר עד שפתו וקצה
 תחתון במלכות, עגול סביב, בחינת אמונתך סביבותיך, שהיא
 האמונה בטוב ה' הנשלמת על ידי עליית המלכות, וחמש
 באמה קומתו, על ידי הפרשת הדרך שהצדיק מפריש הוראת
 התורה הבאה מחמשת החומשים, וזהו היא קומתו להיות ניצב
 בעבודת ה' כפי שורש נשמתו, וקוה ותקוותו לתיקון נפשו
 הינה שלושים באמה, כי פרשת הדרכים הוא על ידי תיקון
 ג' בחינות ראשונות הכלולות מעשר כנ"ל מהרצון שבכתר
 עד לעשייה והמלכות המתוקנת, ואלו הג' בחינות הם, ראית
 פני הצדיק, נתינת הצדקה לצדיק, וידוי לפני הצדיק. שעל
 ידי כל זה תיקון המלכות וגילוי הטוב והמטיב האוהבו. והי
 הנ"ל עומד על שני עשר בקר וכו' וי"ב שבטים, שיש תיקון
 לאלו שהם בחינת אחורי הקדושה, שנעשים כסא לה', על ידי
 התשובה והוודוי בזכות תיקון היסודות בכוח הצדיק, ומספר
 י"ב הוא ג' תיקונים הנ"ל המתקנים ד' רוחות השמים, שהם
 ד' יסודות וד' מידות רעות, עצבות תאוות, דברים בטלים
 וגאוה. ושורש המידות המתוקנות למעלה כמרכבה ואותיות

שמו יתברך שם הוי"ה שם הרחמים, וכן ענווה שמחה שתיקה
 ומיאום התאוות (כמובא בשערי קדושה) למטה בשבטים.
 כיוון שראה יעקב, שהוא התפארת ותיקון המידות, את
 התיקון העליון וראה את השכינה והמלכות שכנגד העליונים,
 איך מקבלת התיקון משם, בא להשלים תיקון המלכות, כדי
 לגלות טוב אור אין סוף שהוא גילוי הקץ והמלכות, לגלות איך
 אור אין סוף מאיר בה, שהוא בחינת גילוי הטוב והמטיב, לכן
 קרא לבניו השלמים במידות ואמר להם האספּו, שכל יסוד
 מתוקן וכל מידה טובה תשפיע לחברתה להיות באחדות,
 לגלות כי ה' אחד ושמו אחד, שכולו טוב כולו אהבה, ואמר
 יעקב להם השלימו עצמכם ועצמותכם להתנקות מן הצירופים
 הרעים על ידי וידוי, כדי להשלים האמונה בטוב ה' ועליית
 המלכות לשורשה. וכמובא בהמשך סוד י"ב שבטים וד'
 רוחות, ג' בכל רוח כנגד ידים ורגלים וג' פרקים שבהם, שהם
 העצמות שהחזיקה בהם מקבלת תיקון על ידי ג' תיקונים
 והפרשת הדרך, והעיקר על ידי ענווה של משה המדריכם
 במדבר, לתקן דבר המלכות, כי יסוד האש המתוקן שממנו
 מידת הענווה שהוא בחינת אש אמתו שהיא שורש המלכות
 המתוקנת זה יסוד של הענווה ממנו המשכת הכפרה והניקיון
 וממנו עיקר הביטול לאור אין סוף אשר אחרי כן נמשכים כל
 המידות האחרות בצורה מתוקנת. כי יודע כי כל מלכותו היא
 למען התגלות מלכות ה'. ומשה המושל בכוח תורתו ובעל
 דבר המלכות מתקן ישראל על ידי דברים של וידוי במדבר.
 והוא סוד שבעים נפש בית יעקב, כנגד שישים המה מלכות
 ועשר באמה המקבלת מהם, וכן שבעים סנהדרין המפרישים
 דרך ההלכה לרבים היוצאת מלשכת הגזית וכן לגלות דבר
 המשפט של רחמים. וכן סוד שבעה עיני ה' שהיא החכמה
 הנמשכת על ידי ההבטה מלמעלה להשגיח על פרטי הפרשת
 הדרך, כדי לעלות המלכות השביעית. והוא סוד י"ז שנים
 שהוא גימטריא טוב, שאין להן חשבון, שמאיר בהם באלו
 השנים אור אין סוף ברוך הוא, שאין לו סוף וחשבון. ומתגלה
 טובו על ידי התיקונים הנ"ל. והוא סוד היוכל שהיא הא
 עליונה, שהיא בחינת צמצום אור אין סוף הנמשך לפרטים,
 להשגיח על הפרשת הדרך כנ"ל לפי שורש נשמתו, והעיקר
 לקבל החסד והטוב בחינת אריה שהוא צד החסד הנכנס לפרם
 ומסדר ד' רגליו ויסודי מידותיו, המולכים אותו בפרשת דרכים
 בד' מידות מתוקנות ואין שום דין נכנס עימו לפרם היין
 הטוב לגלות סוד הטוב מששת ימי בראשית אור הגנוז של
 אהבת ה' אשר יתגלה כי ביום הוא יהיה ה' אחד ושמו אחד
 במהרה בימינו אמן.

עלון זה מטרתו לעודד את הציבור לגלות ולהחדש בהבנת מאמרי זוהר, על פי תורותיו של רבנו הקדוש, אשר המה הקדמות עמוקות לכל חלקי התורה ובפרט ללימוד זוהר, כפי המובא בדבריו: "אמר התורה שלי היא כולה הקדמות" (שיחות הר"ן קצ"ט). והוא בעיקר לפי הכלל החמישי לדרך לימוד ליקוטי מוהר"ן המובא בספר ביאור הליקוטים להרב רבי אברהם בן רבי נחמן זצוק"ל. וזה לשונו "...הוא כל מקרא או מאמר חז"ל, שמזכיר קצת מאתו לאיזה ענין, פורב בוונתו על כל הענין ונכנס ונתבאר כל המקרא והמאמר חז"ל בזה הענין". עכ"ל. כלומר שכללי התורה וההקדמות שמביא רבינו הקדוש בתורתו המה מפרשים את כל המאמר שמביא בדבריו רק את חלקו בספריו. והבא לעיין בתורתו ובזוהר, יראה בעיניו ממש איך כל כללי תורתו נמצאים בכל מאמר זוהר והוא פלאי. ויש להבין קצת הענין בפרטות כי ידוע אשר נשמת רבנו הקדוש נשמת רשב"י אחת המה, כמובא רמז לכך בספר כוכבי אור, כי גימטריה נחמן בן שמחה וכן גימטריה שמעון בן יוחאי חושבן דין כחושבן דיון. לכן נרמזו אור חכמתם הגדול בשם העלון נחל זהר, שהרי נחל הוא על שם הנחל נובע מקור חכמה המאיר ומגלה זהר רשב"י הנסתר, שהוא אור זוהר הקדוש. נא ונא ראו בעצמכם לחדש בדרך לימוד זה להוציא עצות למעשה ולהתחזקות בעבודת ה' ויתקיים בנו מאמר זוהר: **כהאי חיבורא דילך דאיהו ספר זוהר, יפקון ביה מן גלותא ברחמי. במהרה בימינו אמן.**

עצות על פי הלימוד

- א. עליידי והוי דברים לפני התלמיד חכם האמת, עליידי זה מעלה בחינת מלכות דקדשה לשרשה, ועליידי זה מבטל ממשלת העבדים, ועליידי זה זוכה לידע שכל מארעותיו הם לטובתו ויברך על הכל "הטוב והמטיב", שזאת הבחינה היא מעין עולם הבא:
- ב. עונותיו של אדם חקוקים על עצמותיו, ועליידי והוי דברים לפני התלמיד חכם יוצא מעצמותיו הצורפים רעים של העונות שהיו חקוקים עליהם, ומחלין ומכפרים לו כל עונותיו.
- ג. קדם שהתנדב וספר כל לבו לפני התלמיד חכם, אף על פי שהיה אצל התלמיד חכם ונתן לו מנוח, עדין אינו יודע באיזה דרך הוא מחלה, כי יש דרך ישר לפני איש ואחריתה דרכי מות. אבל עליידי והוי דברים לפני התלמיד חכם, על ידי זה התלמיד חכם מודירה אותו בדרך הישר לפי שרש נשמתו ונתתן חבל:

תפילה על פי הלימוד

אמת. למען נזכה על ידי זה להנצל מחיה רעה ומלקטים. שהם לשון הרע ודברים בטלים ונאווה ותולדותיהם. ותעורנו ברחמיך ה' אלמינו שיהיה כל דבורנו לשמך ולעבודתך, ולא נדבר דברים בטלים לעולם, רק כל דבורנו יהיה בתורה ועבודה ויראת שמים. ובפרט מחטא ועון הגדול מאד שהוא עון לשון הרע ורכילות שהוא חמור ביותר, תציל אותי וכל עמך בית ישראל שלא יצא מפי לעולם שום דבור רע על שום ישראל שלא שפועולם. אלהי נצור לשוני מרע ושפתי מודבר מרמה. ותצילני מלשון הרע ומאבק לשון הרע ומרכילות ומאבק רכילות מעתה ועד עולם. ותנבני למדת ענוה באמת לאמתו, ונפשי כעפר לכל תהיה, ואזכה לידע שפלותי באמת. ותצילני ברחמיך הרבים מן הפעם, שלא אכעוס לעולם על שום דבר, ולא אהיה קפדן כלל, ולא יהא בלבי שום פעם ותקפדה בעולם כלל, רק אזכה לדבק במדותיך להיות טוב לכל, ולמקללי נפשי תדום. והצילני ברחמיך הרבים מן הענינות ומן החוסר, ותזמין פרוסתנו קודם שנצטרך להם ברוח ולא בצמצום, בזהר ולא באפור, בכבוד ולא בכזוי, בנחת ולא בצער, מתחת ידך הרחבה והמלאה, באפן שאוכל לעשות רצונך באמת כל ימי חיי מעתה ועד עולם:

מי שידע משה כי אם אתה לכד יתברך שמוך לעד. ועל כל אלה גברו רחמיך וחסדיך, כי אתה יודע יצרנו, ואתה הפיץ חסד. כי לא תהפוך במות הפת כי אם בשבוב מודרכיו ותיה. ועד יום מותו תחכה לו אם ישוב מיד תקבלו:

על כן באתי לפניך ה' אלמי ואלמי אבותי, בלב נדבה ושפל רוח נשברה, שתחם ותרחם עלי ועל כל חברתינו ועל כל עמך בית ישראל. ותשלח לנו צדיקי אמת שיהיה להם כח לתקן אותנו להחזיר אותנו בתשובה שלמה ולתקן נפשנו ולכפר עונותינו. ונזכה ברחמיך וחסדיך הרבים להתקרב לצדיקי אמת ולראות אור פניהם המאירות, ועל ידי זה תנבנו ברחמיך הרבים להציל נפשנו האמלקה מן הקוצים ומן הפחיתים שהם התאוות רעות ועצבות ועצלות ותולדותיהם. ועל ידי שתנבנו לראות פנים המאירות של צדיקי אמת ולהתקרב אליהם, על ידי זה תנצל נפשותינו מן הפודות רעות האלו. ונזכה בחסדיך למקל ולשבר כל התאוות מאתנו, שלא יהיה לנו שום תאוה ותשוקה לשום דבר שבעולם כי אם אליה, וכל תאוותנו ותשוקתנו ותפצנו ורצוננו יהיה רק דך ובעבודתך. ונזכה להיות זרוים בעבודתך בתכלית הזרייות, ולהיות שמהים ומוכי לב תמיד, שלא תפול עלינו שום עצלות ועצבות לעולם, רק נגילה ונשמחה בך. ונזכה לעבוד את ה' בשמחה ובטוב לבב מרב כל, ולהיות בשמחה תמיד: ובכן תנבנו ברחמיך הרבים לתן צדקה לצדיקי

אנא ה' תן לנו חנינה ולא נאבד, בקש צאן אובדות, צאן נדה ואין מקבץ, קרב אתה אותנו ברחמיך הרבים וחסדיך העצומים. כי באמת לפי דעתי, ידעתי גם ידעתי, כי גודאי לא יהיה ראוי לקרבני לפי מעשי המכוערים, ופעולותי המגונות ומחשבותי המערבבות. וכל מעשי הרעים שנייתי ושלשתי עליהם עד אין מספר, וכמה וכמה פעמים הבטחתיך וקבלתי עלי שלא אשוב עוד לאולתי, וישל אכעוסך עוד לעולם, ולא יכולתי לעמוד בהבטחתי אפלו זמן מועט, ומחיתי לקלקל את מעשי פמה וכמה פעמים עד אין מספר. ואיך יעלה על דעתי לבא לפניך, לבקש ולרצות ולפנים אותך. אבל ידענו ה' אלמינו כי נבחו מהשבותיך ממהשבותינו, ורחמיך וחסדיך גברו ועמקו ועצמו מאד מאד למעלה מתפיסת דעתנו. ואי אפשר לדעת ולהשיג כלל עד היכן עצמו ונבחו רחמיך וחסדיך. "חסדי ה' פי לא תמנו כי לא כלו רחמי לעולם. תשב אנש עד דפא" עד דכדוכה של נפש. על כן על רחמיך הרבים אני בוסתה, ועל חסדיך אני נשען, כי גם אותי לא תעזוב ברחמיך. ואם פגמתי מזה שפגמתי כמו שאפתה יודע עד היכן מניעים הפגמים שלי, פי אנכי אי אפשר לי לדעת ולהשיג כלל, חלק אחד מאלפים ורכבות מפגם עונותי. וגם עדין איני יודע כלל נגד מי מודתי ונגד מי הטאתי, פי השגת רוממותך נעלמה מפני בעונותי. אבל אתה לכד יודע מה שעשיתי ומה שפגמתי. איך ומה וכמה ונגד מי פגמתי, פי אין

לעילוי נשמת
הרב מאיר צבי בן הרב נחמן ישראל
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
מרזו תמו בת דוד והיבוכא פריחה
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
הקדוש אלישע יהונתן בן חגי. ה' יקום דמו
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
הקדוש אליהו יעקב בן אבידע. ה' יקום דמו.
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
דבורה בת חיים
ת.נ.צ.ב.ה.